

Státní oblastní archiv v Plzni

**Sbírka občanských legitimací a kenkaret
Plzeň-venkov**

1940–1943

Manipulační seznam prvního typu

EL NAD č.: 10199

AP č.: 735

Mgr. Pavla Karásková
Plzeň 2017

Obsah

Úvod	3
Seznam použité literatury	4
Příloha č. 1 – Seznam použitých zkratk	5
Seznam archiválií	
A. Občanské legitimace	6
B. Kenkarty	7

Úvod

Původcem archivní sbírky „Sbírka občanských legitimací a kenkaret Plzeň-venkov“ je Státní archiv v Plzni (1956 – 1974), který archiválie převzal dle záznamu na evidenčním listu NAD v roce 1964. Bližší informace o převzetí se nepodařilo dohledat.

Sbírku tvoří torzo souboru průkazů osobní identity z let 1940 – 1943. První část sbírky tvoří všeobecné občanské legitimace vydávané fakultativně na základě Nařízení vlády republiky Československé č. 481/1919 Sb. OÚ v Plzni, OÚ v Rokycanech (zrušen k 1. 6. 1942) a OÚ Plzeň-venkov (od 1. června 1942 byl do obvodu plzeňského okresního úřadu začleněn okres Rokycany a změněno označení původního OÚ v Plzni) pro jednotlivce s trvalým pobytem v obcích soudního okresu Rokycany, Blovice a Plzeň kromě obvodu Velké Plzně.

Druhou část sbírky tvoří druhopisy tzv. kenkaret (Kennkarten, kennkarty) vydávaných správou z příkazu říše (Reichsauftragsverwaltung, RAV) delegovanou u OÚ Plzeň-venkov osobám starším patnácti, respektive osmnácti let, které byly jako osobní průkazky zavedeny podle říšskoněmecké předlohy. V Německé říši byla Kennkarte jako vnitrostátní osobní průkazka uzákoněna nařízením o kenkartách z 22. července 1938 (Verordnung über Kennkarten vom 22. Juli 1938; RGBI. I, 1938, S. 913) s účinností od 1. října 1938. Pro příslušníky Protektorátu Čechy a Morava platila povinnost prokazovat se osobním průkazem s fotografií od 12. září 1939, a to s odkazem na zákon o pasech, průkazech a dalších (Reichsgesetzblatt I, 1937, S. 589) a na Výnos o Protektorátu Čechy a Morava z 16. března 1939 (RGBI. I, S. 485). Nařízením říšského protektora o povinnosti mít osobní průkazku ze dne 18. března 1942, Věstník nařízení str. 62, poté stanovilo povinnost zažádat si nejpozději do 31. května 1942 o osobní průkazku (tj. Kennkarte) pro všechny příslušníky Protektorátu i německé příslušníky v Protektorátu bydlící či trvale pobývající narozené od 1. ledna 1917 do 31. prosince 1926. Židé byli z nabytí osobní průkazky vyloučeni. Původní, v té době platné, občanské legitimace a cestovní pasy s datem vydání před 1. lednem 1940 tak byly postupně nahrazovány kenkartami.

Po 2. světové válce stanovil Zákon č. 198/1948 Sb. ze dne 19. 7. 1948, o občanských průkazech, v §11, že dosavadní osobní průkazy a všeobecné občanské legitimace pozbývají platnosti a nesmějí se dále užívat ode dne, který stanoví vyhláškou ministerstvo vnitra. Zároveň byla s účinností od 1. ledna 1949 uzákoněna povinnost vlastnit občanský průkaz pro osoby v celním pohraničním pásmu. O pět let později bylo Vládním nařízením č. 61/1953 Sb., o občanských průkazech, ze dne 30. června 1953 nařízeno mít občanský průkaz pro všechny občany Československé republiky starší 15 let.

Sbírka obsahuje 643 ks legitimací v plátěné či papírové vazbě, variantně poškozených (chybí fotografie či listy, roztržená vazba, stopy po plísni ad.), a 8458 karet z tvrdého papíru formátu A5, s fotografiemi a otisky prstů, většinou s označením „2. Doppel“. Archiválie jsou uloženy ve 30 evidovaných kartonech a byly uspořádány podle umělého schématu do dvou skupin, v jejichž rámci jsou řazeny abecedně. Při pořádání sbírky byl vzhledem ke špatnému stavu archiválií nutný konzervační zásah. V restaurátorských a konzervátorských dílnách SOA v Plzni byla v říjnu až listopadu 2017 provedena desinfekce archiválií pomocí butanolových par.

Jazykem archiválií je němčina a čeština.

Sbírku v roce 1968 hrubě uspořádal Karel Fleissig. V roce 2017 archiválie nově uspořádala a jejich seznam v prosinci 2017 vyhotovila ve Státním oblastním archivu v Plzni Mgr. Pavla Karásková.

V Plzni dne 19. prosince 2017

Mgr. Pavla Karásková

Seznam použité literatury

Literatura

FABIAN, František. Okresní úřad Plzeň 1850 – 1945. Inventář. *Archiv města Plzně, 1959.*

JANÁK, Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ, Jan. Dějiny správy v českých zemích. *Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.*

JANÁK, Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka. Dějiny správy v českých zemích do roku 1945. *Praha: SPN, 1989*

MARŠÁLEK, Zdeněk. Protektorát Čechy a Morava: Státoprávní a politické aspekty nacistického okupačního režimu v českých zemích. *Praha: Karolinum, 2002*

Internetové zdroje

http://alex.onb.ac.at/tab_dra.htm

<http://ftp.aspi.cz/aspi/opispdf/1939.html>

<http://www.digitalniknihovna.cz/mzk/view/uuid:4f397200-26ad-11e4-8e0d-005056827e51?page=uuid:b69963f0-3635-11e4-8c14-5ef3fc9bb22f>

<http://ftp.aspi.cz/opispdf/1953/036-1953.pdf>

Příloha č. 1

Seznam použitých zkratk

aj.	–	a jiné
č.	–	číslo
OÚ	–	okresní úřad
RGBL.	–	Reichsgesetzblatt
S.	–	Seite
Sb.	–	sbírka
SOA	–	Státní oblastní archiv
str.	–	strana
tj.	–	to je

Pořadové číslo	Obsah	Časový rozsah	Evidenční jednotka
A. Občanské legitimace			
1	Všeobecné občanské legitimace vystavené okresním úřadem Plzeň – venkov a dalšími; A–C, 72 ks	1940–1943	kar 1
2	Všeobecné občanské legitimace vystavené okresním úřadem Plzeň – venkov a dalšími; Č–G, 65 ks	1940–1943	kar 1
3	Všeobecné občanské legitimace vystavené okresním úřadem Plzeň – venkov a dalšími.; H –J, 68 ks	1940–1943	kar 2
4	Všeobecné občanské legitimace vystavené okresním úřadem Plzeň – venkov a dalšími; K, 73 ks	1940–1943	kar 2
5	Všeobecné občanské legitimace vystavené okresním úřadem Plzeň – venkov a dalšími; L–M, 73 ks	1940–1943	kar 3
6	Všeobecné občanské legitimace vystavené okresním úřadem Plzeň – venkov a dalšími; N–O, 25 ks	1940–1943	kar 3
7	Všeobecné občanské legitimace vystavené okresním úřadem Plzeň – venkov a dalšími; P, 55 ks	1940–1943	kar 4
8	Všeobecné občanské legitimace vystavené okresním úřadem Plzeň – venkov a dalšími; R–S, 57 ks	1940–1943	kar 4
9	Všeobecné občanské legitimace vystavené okresním úřadem Plzeň – venkov a dalšími; Š, 60 ks	1940–1943	kar 5
10	Všeobecné občanské legitimace vystavené okresním úřadem Plzeň – venkov a dalšími; T–U, 33 ks	1940–1943	kar 5
11	Všeobecné občanské legitimace vystavené okresním úřadem Plzeň – venkov a dalšími; V–Ž, 62 ks	1940–1943	kar 6

Pořadové číslo	Obsah	Časový rozsah	Evidenční jednotka
B. Kenkarty			
12	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov A, 95 ks	1942–1943	kar 6
13	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Ba, 140 ks	1942–1943	kar 7
14	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Be, 187 ks	1942–1943	kar 7
15	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Bi/By–Bo, 147 ks	1942–1943	kar 8
16	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Br–Bu, 157 ks	1942–1943	kar 8
17	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov C, Če, 147 ks	1942–1943	kar 9
18	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Če, 150 ks	1942–1943	kar 9
19	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Čí–Do, 170 ks	1942–1943	kar 10

Pořadové číslo	Obsah	Časový rozsah	Evidenční jednotka
20	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Dr–E, 165 ks	1942–1943	kar 10
21	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Fa–Fi, 150 ks	1942–1943	kar 11
22	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Fl –Fu, 137 ks	1942–1943	kar 11
23	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov G, Ha, 181 ks	1942–1943	kar 12
24	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov He–Hn, 151 ks	1942–1943	kar 12
25	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Ho, 180 ks	1942–1943	kar 13
26	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Hr, Hu, CH, 222 ks	1942–1943	kar 13
27	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov I, Ja, Je, 180 ks	1942–1943	kar 14

Pořadové číslo	Obsah	Časový rozsah	Evidenční jednotka
28	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Jí–Ka, 150 ks	1942–1943	kar 14
29	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Ka, 169 ks	1942–1943	kar 15
30	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Ke–Kn, 130 ks	1942–1943	kar 15
31	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Ko, 154 ks	1942–1943	kar 16
32	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Ko, 149 ks	1942–1943	kar 16
33	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Kra, 153 ks	1942–1943	kar 17
34	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Kre–Kř, 143 ks	1942–1943	kar 17
35	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Ku, Kv, 179 ks	1942–1943	kar 18

Pořadové číslo	Obsah	Časový rozsah	Evidenční jednotka
36	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov La, Le, 138 ks	1942–1943	kar 18
37	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Li–Lu, 150 ks	1942–1943	kar 19
38	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Ma, 167 ks	1942–1943	kar 19
39	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Ma–Mi, 178 ks	1942–1943	kar 20
40	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov MI–Mr, 149 ks	1942–1943	kar 20
41	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Na–Ni, 103 ks	1942–1943	kar 21
42	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov No–O, 188 ks	1942–1943	kar 21
43	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Pa, Pe, 252 ks	1942–1943	kar 22

Pořadové číslo	Obsah	Časový rozsah	Evidenční jednotka
44	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Pf, Pi, 193 ks	1942–1943	kar 22
45	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Pr–Pu, 125 ks	1942–1943	kar 23
46	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Ra–Ri/Ry, 170 ks	1942–1943	kar 23
47	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Ro–Ř, 195 ks	1942–1943	kar 24
48	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Sa–Si/Sy, 183 ks	1942–1943	kar 24
49	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Sk–So, 206 ks	1942–1943	kar 25
50	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Sp–Su, 180 ks	1942–1943	kar 25
51	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Sv–Še, 211 ks	1942–1943	kar 26

Pořadové číslo	Obsah	Časový rozsah	Evidenční jednotka
52	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Ši, Šk, 205 ks	1942–1943	kar 26
53	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Šl – Šo, 190 ks	1942–1943	kar 27
54	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Šp – Št, 229 ks	1942–1943	kar 27
55	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Šu, Šv, Ta–Tl, 179 ks	1942–1943	kar 28
56	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov To–Tv, U, 266 ks	1942–1943	kar 28
57	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Va, 207 ks	1942–1943	kar 29
58	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Ve–Vl, 188 ks	1942–1943	kar 29
59	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Vo–Vu, 183 ks	1942–1943	kar 30

Pořadové číslo	Obsah	Časový rozsah	Evidenční jednotka
60	Kenkarty vystavené správou z příkazu říše delegovanou u okresního úřadu Plzeň-venkov Z, Ž, 227 ks	1942–1943	kar 30

TIRÁŽ

Název archivní pomůcky:	Sbírka občanských legitimací a kenkaret Plzeň-venkov
Značka archivní sbírky:	SbOLK
Časové rozmezí:	1940–1943
Počet evidenčních jednotek:	30 kartonů
Počet pořadových čísel:	60
Rozsah v bm:	3,60
Stav ke dni:	19. 12. 2017
Zpracovatel archivní sbírky:	Mgr. Pavla Karásková
Zpracovatel archivní pomůcky:	Mgr. Pavla Karásková
Počet stran:	14
Počet exemplářů:	3
Schválil:	PhDr. Hana Říhová, dne 19. 12. 2017 č. j.: SOAP/001-2377/2017